

S'aixeca la nova persiana

La temporada 2012/13 arrenca amb l'objectiu d'arribar als 3 milions sense musicals de gran format

Recuinat

Part de la cartellera torna, amb una certa olor de refregit: Hi ha un grapat de títols que es repeteixen. Van ser èxits i les companyies s'hi refugien per sobreviure. No per això, però, són espectacles de baixa estofa. Per exemple, tornen 'Stilton', 'Operetta' i 'Rudiggore'.

Torna el batec del teatre a Barcelona. Tot i que cada cop siguin més breus les aturades per l'estiu (molt gràcies a la iniciativa de Dansalona), els espectacles que aspiren a lluir a la història per produccions ambicioses ja escalfen motors. No hi ha reclams, amb la voluntat d'estar-s'hi tota la temporada, en part perquè produeix molt de respecte fer una gran inversió en una producció en aquests temps d'imprevisibilitat extrema. Potser l'excepció és el muntatge sota el mestratge de Dagoll Dagom, *La família irreal*. Per fer aquesta peça, s'han afegit a la factoria de *Minoria Absoluta* per apropar els seus personatges reials a l'escena. Asseguren que hi ha temes musicals i, en certa manera, coreografia. L'Artèria vol recuperar la seva faceta de sala del Paral·lel amb *The crazy horse* (espectacle d'insinuació eròtica que apropa a les platees més dones que homes) i també una peça de tambor i platerets: Ennio Marchetto que fa transformisme amb vestits de paper. Aquesta temporada, si l'IVA i la crisi ho permeten, podria ser la que se superés el límit somiat dels tres milions d'espectadors.

El TNC convida l'autoria contemporània de casa a ocupar bona part de la temporada

CRÍTICA JORDI BORDES

L'humor negre és, socialment, perillós perquè no es considera adequat riure's de les desgràcies mentals dels altres. Efectivament, és un acudit cruel ridiculitzar aquell que no pot corregir un tic, o un TOC (perdó per la broma fàcil). La conseqüència d'aquest comportament, però, és que de la persona diferent, si se'n té compassió, se l'aparta del món quotidià. Un dels primers que reclama trencar amb aquest vidre protector que els aïlla és Albert Espinosa. De la seva lluita amb el càncer, ell no en treu el cant a la superació (sempre lloable) sinó uns acudits sense filtre. L'efecte és terapèutic perquè normalitza el pacient al món d'avui. Però riure's d'una ma-

Gala festiva. El món teatral va celebrar l'inici de temporada amb una festa, dimecres al vespre/ PACO AMATE

la Sala Gran. A la Petita, treballs selectes com ara el retorn d'Àlex Rigola al TNC amb un Shakespeare (*Macbeth*), la reivindicació de Ramon Vinyes (*Ball de titelles*) i Rusiñol (*Llibertat*), l'encant pels clàssics universals com Ibsen (*Quan despertem entre els morts*).

El Teatre Lliure programa contra la por i s'alia a l'exercici de llibertat poètica per combatre contra els estats oficials, que ja intuïa Genet. Hi haurà clàssics com Strindberg (*La tempesta*, *La casa cremada*, *La sonata dels espectres*, *El pelicà*) Txékhov (*La gavina*), Ibsen (reposició d'*Hedda Gabler*),

Calderón de la Barca (amb la Compañía de Teatro Clásico estatal) i Weiss (*La indagació*, amb direcció de Carme Portaceli). Però també hi ha text nou de Jordi Casanovas, d'Alfredo Sanzol amb les T de Teatre, i el *Grimègies* de Tortell Poltrona

El Romea presenta, en una cartellera que es perfila ambiciosa i de consolidació de la manera d'entendre el teatre de Julio Manrique, dos èxits: *Incendis* i també *El llac de les mosques*, de Sol Picó. Trasllada el celebrat *Sé de un lugar* al vestíbul del teatre i mostra la coproducció internacional *Forests* (amb actors anglesos i catalans). El

El riure trenca la compassió

La comèdia es riu de les conseqüències dels trastorns sense insultar els malalts

laltia que un no té ja és un altre desafiament. Ho van aconseguir amb una teatralitat de l'escola Lecoq els Titzina Teatre a *Folieu a deux* (2003). La versió àgil i pròxima que Jordi Galceran fa del *TOC TOC* de Laurent Baffie se'n surt amb nota. Els mateixos personatges amb deficiències es riuen de les seves manies i, també, de les dels altres. El mèrit és que ningú se sent ofès.

Pep Cruz interpreta el personatge amb el trastorn més potent (insulta sense poder refrenar-se). El director d'orquestra de l'acció és el taxista K-1000-1, *Camílu*, (Santi Ibáñez) que defensa la seva afició de comptar-ho tot. Mercè Comes (amb la por del cataclisme i una devoció religiosa malaltis-

LA GALA Promou Adetca

Direcció: **Edu Pericas**
Arranjaments: **Joan Vives**

La gala *Catalunya, aixeca el teló* ja forma part de la graella de TVC. L'any passat la van veure mig milió d'espectadors.

mateix Manrique s'hi atreueix amb *Roberto Zucco* de l'inconformista Bernard-Marie Koltès. Ben a prop, a la Biblioteca, ja hi ha anunciat el retorn de *Luces de bohemia* (fins al 2 de desembre) a més d'acollir el Festival Shakespeare per la primavera. I a sales com La Villarroel aspiren a repetir èxit amb un treball a 8 mans d'autors contemporanis de la casa que caracteritzaran el món quotidià, ara sota el prisma esperpèntic de la crisi, i acullen un dels èxits del Grec, *El principi d'Arquimedes*, de Josep Maria Miro. La persiana s'ha aixecat. El públic avalarà què triomfa, finalment. *

TOC TOC De Laurent Baffie

(adaptació de *Jordi Galceran*)

Direcció: **Esteve Ferrer**
Dia i lloc: **Dilluns, 3 de setembre al Teatre Borràs de Barcelona**

La comèdia sobre els TOC (Trastorns Obsessius Compulsius), estrenada el 2005, ja obté més d'un milió d'espectadors d'arreu del món.

sa), Anna Moliner (que no es pot estar de repetir cada frase), Oskar Ramos (amb pànic de trepitjar les juntures de les rajoles i obsessiu de la simetria) i Noël Olivé (infermera que veu virus arreu i que no pot tocar res sense esterilitzar) juguen el seu paper. Isabelle Bres té un paper menys agraït: és la que informa del nou retard del doctor que els ha de tractar. L'obra, amb un ritme trepidant, aconsegueix trencar el riure en una teràpia de grup amb *Mono-poly* insòlita. Serà menys estrident quan els actors no es pressionin per fer riure el públic abusant del TOC. No cal. Busca un públic ampli amb una acció cronològica i de molts watts sonors de potència. *

S'AIXECAELTELÓ

Una producció de la Flyhard desembarca, ara, a l'Espai Lliure

La Sala Flyhard es reivindica com un lloc de provatures de dramaturgia contemporània de casa que pot saltar a altres escenaris. Els projectes del dramaturg i director Jordi Casanovas, amb la seva companyia, ja s'han pogut veure en sales alternatives i comercials de la ciutat. És molt apropiat que siguin ells els qui estrenin la plaça de l'Espai Lliure. El text de Marta Buchaca té alguna reminiscència a l'interessant *Les nenes no haurien de jugar a futbol*, perquè un accident congrega persones i força situacions. L'autora sap combinar el drama amb instants d'una comicitat geladora. Litus era un amic per a tots els que es troben, uns mesos després, al pis que compartia. La retrobada promet ser explosiva.

'LITUS' de Marta Buchaca

Direcció: Jordi Casanovas.
Dia i lloc: Espai Lliure del Teatre Lliure, a Montjuïc. Fins a l'1 d'octubre. Fan funcions cada dia de la setmana llevat dels diumenges i els dimarts.

La joventut als vuitanta anys

L'espectacle, que es va estrenar al Festival Grec, i que forma part de les produccions del Centre d'Arts Escèniques de Terrassa (CAET), explora entre la paraula i la fisicitat com portar a l'extrem l'advertència del Fons Monetari Internacional. L'FMI, fa uns mesos, alertava que la societat no podria mantenir, d'aquí a pocs anys, la població jubilada. Pels creadors, aquest clam és un nou clam al Narayama: quan una persona arriba a vell, el fill el carrega a les espatlles i l'abandona al cim d'aquesta muntanya japonesa. La producció, que navega des de la duresa fins a la sensibilitat exquisida, inclou tres avis que voregen els 80 anys. Aporten energia nova.

'ZERO' Autoria de Pep Pla i Josep Boronat

Direcció: Pep Pla.
Dia i lloc: fins al 30 de setembre a La Seca.

Berlusconi condemna el periodisme

El repte és com fer una paròdia cruel amb algú sense que, al final, el públic l'acabi compadint. La Calòrica es va presentar amb un treball encertat: *Feísima enfermedad y muy triste muerte de la reina Isabel I*. Ara, qui es posa a la lupa de la companyia és Silvio Berlusconi, arran del cas *Editto Bulgaro*: va ser en una roda de premsa a Bulgària, el 2002, que declara l'ús criminal d'un humorista i dos periodistes d'una cadena pública i insta que els acomiadin. I l'ordre s'aplica. La Calòrica gasta un humor desfermat. Aventura que Berlusconi es pot defensar. Això l'enfonsarà més.

'EDITTO BULGARO' Companyia La Calòrica

Direcció: Israel Solà.
Dia i lloc: Al Teatre Almeria de Barcelona, fins al 14 d'octubre.

Un sopar teatral imprevist

L'atzar és en primer terme. La proposta que tanca el cicle Complicitats al Tantarantana d'aquest cap de setmana dona un rol més actiu a l'espectador. D'entrada, el fa asseure en una taula a sopar i li dona l'oportunitat de decidir quines relacions i caràcter tenen cadascun dels cinc actors. És un treball que signen La Iguana Teatre i Teatre del Mar. Són dues companyies habituals d'aquesta sala del Raval de Barcelona. Cada visita ha estat una felicitat retrobada amb el teatre que es fa Mediterrani enllà.

'EL SOPAR' Produccions del Mar - Iguana Teatre

Concepció i posada en escena: Joan Carles Bellviure.
Dia i lloc: Tantarantana, fins diumenge.

21
CULTURA
14.09.2012

NOIES DE CALENDARI

Direcció: **A. Calvo**
Dia i lloc: **Al Teatre Poliorama, sense data de sortida anunciada.**

LLÀSTIMA QUE SIGUI UNA PUTA Cia. La Pell

Autor: **John Ford**
Directora: **Anna Estrada**
Dia i lloc: **Fins al 30 de setembre al teatre de l'Akadèmia (Buenos Aires, 49).**

STOMP Cia. Stomp

Directors: **Luke Cresswell i Steve McNicholas**
Dia i lloc: **Només fins aquest diumenge, al Teatre Victòria.**
Del 19 al 23 de setembre, al Teatre Principal de Palma.